

Päeva sõnum. 6. nädal: 5. ? 11. veebruar 2017

KAHESUGUNE KÜLV

6. nädal: 5. ? 11. veebruar 2017

5. pühapäev pärast ilmumispüha

Jeesus räägib tähendamissõna külvajast, kes külvab head seemet oma põllule. Aga ka tema vastane külvab oma seemneid. Mõlema külvatud seeme kasvatab vilja, kuid inimene ei suuda alati vahet teha, kust läheb piir Jumala ja kurjuse riigi vahel. Alles aegade lõpul eraldab Jumal terad sõkaldest ning hea halvast. Seepärast tuleb lasta Jumala sõnal meie sees tööd teha. Usklikud suudavad taluda üksteise nõrkusi ja oodata kannatlikult Jumala lõikusaega

Meelespeetav kirjakoht: Issand toob valguse ette pimedusse varjunud asjad ning teeb avalikuks inimsüdamete kavatsused. 1Kr 4:5b

Mõtle sõnadele:

Ärge mõistke kohut, et teie üle ei mõistetaks kohut (Mt 7:1) Seepärast, oh kohut mõistev inimene, ole sa kes tahes: sa ei saa ennast vabandada, sest milles sa teise üle kohut mõistad, selles mõistad sa süüdi iseenese! Sina, kes sa mõistad kohut, teed ju sedasama! (Rm 2:1)

Peame eristama õiget valest, kuid peame jääma valvsaks topeltstandardite suhtes. Meie kohtumõistmine, teisisõnu, peaks olema tasakaalustatud tõe ja armastusega, mis katab kinni paljud patud (1Pt 4:8).

On kahte tüüpi kohtumõistmist. Me võime kutsuda neid negatiivseks ja positiivseks kriitikaks. Negatiivne on laimav ja destruktiivne. See rööbib teistelt nende väärikuse. Positiivne on hooliv ja korrigeeriv. Olles juhitud armastusest, püüab ta teisi üles ehitada. Probleem on selles, et enamik inimesi ei suuda nende vahel vahet teha. Selle tulemusena muutub kohtumõistmine agressiivseks ja destruktiivseks ning see ei püüa teisi parandada ega üles ehitada.

Asi on selles, et me pole piisavalt pädevad, et teiste üle otsustada. Nii võib saada kannatada tõe, kuid ainus põhjus kohtumõistmiseks peaks olema tõe kaitsmine. Kuna meie silmis on palk, siis me ei näe selgelt. Sellest tuleneva moraalse segaduse tõttu teeme sääsest elevanti, et teisi haavata ja alandada. Meie hinnangud muutuvad eelarvamuslikeks. Kuna meil puudub vaimne eristusvõime, ei näe me enam endi patust (palki oma silmis), mis paneb meid teisi süüdistama ja nende kimbatust nautima. Need, kes jagavad Jumala ahastust hävingu üle maailmas, peaksid selle asemel hoopis muret tundma vaimse lagunemise pärast.

* * *

TAEVARIIGI SALLIVUSSEADUS

Pühapäev ? 5. veebruar

Jeesus ütles: "Ärge keelake teda, sest ükski, kes teeb minu nimel vägeva teo, ei saa järgmisel hetkel rääkida minust halvasti, sest kes ei ole meie vastu, on meie poolt." Mk 9:39,40

Jeesus nägi ette erinevusi kristlaste hulgas, kuid ta hoiatas sallimatuse õhkkonna eest. Patu suhtes oli ta vali, olgu see siis variserism või madal moraal. Kuid antud juhul ei võtnud jüngrid üldse vaevaks kindlaks teha tolle mehe eluviise ja vaateid. Aga keelata julgesid.

Jeesuse seisukoha põhjenduses on tunda Jumala armastust ja taeva tarkust. Esimeseks põhjenduseks ütleb Jeesus: "Kes teeb minu

nimel vägeva teo, ei saa järgmisel hetkel rääkida minust halvasti" (s 39). Jeesus oli juba ammu öelnud, et koda, mis isekeskis riisus, ei püsi. Saatan juba saatanat välja ei aja (Mt 12:25-28). Selleks on ta liiga tark, et lubada oma alluvatel tülitseda. Mees, kes Jeesuse nimel kurje vaimu välja ajab, peab saatanlike jõudude vastane olema. Vaimulikust kadedusest tuleb hoiduda (4Ms 11:29; Fl 1:18). Teise põhjenduse annab Jeesus üldreegli kujul: "Kes ei ole meie vastu, on meie poolt" (s 40). See ütlus näitab tõde, et Jumal arvestab inimese südant. Kui inimese süda on Jeesusega kooskõlas, siis on kogu ta tegevus Jeesusega kooskõlas. Kui inimese süda ei ole kooskõlas Jeesusega, siis on kogu ta tegevus Jeesusega vastuolus (nagu see ilmnes variseride juures ? Mt 12).

Igäüks meist peab oskama õigesti elada maailmas, kus on palju uskkondi ja sealjuures ise olema ainult ühe uskkonna liige. Tahes-tahmata peame seda arvestama ja leidma niisuguse suhtumisviisi, mis ei kurvasta Issandat, ei riku teisi ega meid endid. Enda ülehindamine ja teiste alahindamine viib kohe raskustesse. Kergendame tuntavalt oma rasket ülesannet, kui meis on "samasugune meel, mis oli ka Kristusel Jeesusel" (Fl 2:5).

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas tead oma koguduses neid, kes võitlevad, et saada vastuvõetud teiste hulka? Võta nad täna oma eestpalvesse ja otsie viise, kuidas võiksid Jeesuse armastuse neile kogetavaks muuta.

* * *

KOHTUMÕISTMISE ÜLE KOHTUMÕISTMINE.

Esmaspäev - 6. veebruar

Ärge mõistke kohut enne õiget aega, enne kui tuleb Issand, kes toob valguse ette pimedusse varjunud asjad ning teeb avalikuks inimsüdamete kavatsused. 1Kr 4:5

Üleskutse mitte mõista kohut enneaegselt on selles kirjakohas edasi antud käskivas kõneviisis. Seega oleks ütluse mõte: "Lõpetage kohtumõistmine!". Sõnad enne kui annab edasi teadmise, et Issanda tulek on kindel, kuid selle aeg on teadmata. Issanda kohtuotsus on täiuslik, sest ta toob valguse ette pimedusse varjunud asjad.

Uues Testamendis on pimedusel üsna sageli eetiline tähendus ja Paulus võib selle all silmas pidada halbu tegusid. Kuid siin näib olevat parem võtta seda kõigi nende tegude tähenduses, mis peituvad käesoleva pimeduse varjus. Inimsüdamete kavatsused on salajased ihad ja tungid, nii head kui ka halvad. Vaid Issanda kohtumõistmine võib neisse salaasjadesse selgust tuua (vrd Rm 2:16). See on otsus, mis on oluline ja selle vastu ei saa vaielda.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Peaksime olema palvemeelsed kohtunikud. Palve toob kaasa selgust ja selgus viib heasoovlikkusele otsustes. Alternatiiviks on pime hukkamõist, mis mürgitab meie vaimuliku elu. Palve "anna andeks meie patud" peaks olema meie juhtmõte teiste üle otsustamises.

* * *

PROHVETEERING KUI ARMASTUS.

Teisipäev - 7. veebruar

Kes küll annaks, et kogu Issanda rahvas saaks prohveetiks, et Issand paneks oma Vaimu nende peale! 4Ms 11:29

Pikk teekond vabadusse jõuab raskesse faasi: stress ja kurnatus hakkavad tunda andma, Iisraeli rahvas igatseb taga mugavusi mis neil Egiptuses olid. Selles kõiges on midagi inimlikult nii tuttavat.

Ka meie unustame tuhat imelist asja, mida Jumal meile on teinud ning hakkame nurisema kui mõni väike asi läheb raskeks või on halvasti. Korraga see erutav lugu vabadussepääsemisest ei omagi enam nii suurt tähendust. Isegi eesootava Töötatud Maa kütkestavus nõrgeneb. Alandavalt ja lapsikult kaebleb rahvas orjapõlve liharoogade järele ega suuda mõelda enam millestki muust.

Rahvas tunneb puudust lihast - aga mitte sellepärast, et liha iseenesest on midagi eriti suurepärast, vaid sellepärast, et nad on harjunud liha tarvitama. Võiks öelda isegi, et nad on mingis mõttes lihasõltlased. Aga sõltuvus viitab samuti orjusele. Ometi on nad ju välja tulnud selleks, et saada vabaks! Just see vastuolu puhub lõkkele Jumala viha: rahva innukus Töötatud Maale jõuda on kadumas. Pigem on eesmärgiks lihtsalt elu nautimine - nii nagu Luuka evangeeliumis jutustab Jeesus loo rikkast aga rumalast

mehest kelle elus ei olnud viimaks enam mingit eesmärki.

Inimese vaimne seisund on see, mis esmajoones peab teda hoidma eemal harjumuse ja nautimisesoovi kraavidest. Peame oskama jõudu ammutada eesmärkide selgusest ning vabanema harjumuspärasest tingimuslikkusest.

Sel ajal kui himu näris end massidesse, oli kadedus see, mis hakkas nõelama juhte! Joosua on nõrдинud, et Eldad ja Meedad prohveerivad ka. Enamasti tekib kaedus kontorllimis soovist, millele juhid on eriti altid. Jeesus aga rõhutab eriliselt, et selline mentaliteet on sisuliselt mässamine Jumala vastu ja selle keskmes pulbitseb vägivald.

Tänu sellele, et Mooses oli tundlik ja vastutustundlik Jumala ees, tõuseb ta ka selles olukorras teistest kõrgemale, rõõmustades Jumala andide üle rahva keskel. Sest juht kes on kade teiste andide peale võib saada hävitavaks ohuks.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu Jumalalt armastust tema rahva vastu. Kui sa seda ka varem kunagi teinud ei ole, siis võibolla just nüüd on õige aeg otsida ja paluda prohvetiandi et võiksid sellega õnnistuseks olla Jumala rahvale

* * *

RÕÕM VASTUSEISUS

Kolmapäev ? 8. veebruar

Mõned küll kuulutavad Kristust kadeduse ja riiu pärast, mõned aga ka heast tahtest. Fl 1:15

Roomas olles valvas nii ööl kui päeval Paulust sõdur, kellega teda ühendas kett, mille üks ots oli kinnitatud valvuri randme külge ja teine ots Pauluse randme külge. Kahe aasta jooksul valvasid Paulust paljud erinevad sõdurid. Milline võimalus Paulusele! Kindlasti sugenes valvurite ja Pauluse vahel vestlus, mille käigus sai ta kuulutada rõõmusõnumit Rooma armee parimale rügemendile. Samas oli tal võimalus jagada julgustust Filippi ja teistelegi kogudustele.

Paulus jagas evangeeliumi kuulutajad kahte gruppi:

need, kelle südames põles Püha Vaimu tuli, kes kuulutasid evangeeliumi selleks, et rõõmusõnum leviks; need, kes tegid seda autori sõnul "kiusu pärast". Olles Paulusele kadedad, püüdsid nad kuulutamiseega talle kahju teha.

Paulus lõpetab hüüdega: "Aga mis sellest!" Teda ei häiri see, tema vangipõlve viletsust püütakse suurendada. Talle on tähtis, et kõik inimesed saaksid kuulda Jumala rõõmusõnumit. Mil viisil see toimub, pole oluline.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu et Jumal aitaks sul näha oma elu olukordi mitte enesekeskselt vaid, võiksid olla avatud nägema Jumala poolt pakutud võimalusi ja kogema Tema toetust ja abi ka raskustes.

* * *

JÄÄ SINNA, KUS OLED!

Neljapäev ? 9. veebruar

Issanda silmad näevad igale poole, Ta pilgud katsuvad läbi inimlapsi. Ps 11:4

Ma otsin pelgupaika Issanda juures. Kuidas te ütlete mu hingele: "Põgene mägedele nagu lind!" (Ps 11:1) Lind on elav loodu ja võib lennata kuhu tahab, aga linnul ei ole südametunnistust nagu sinul ja minul. Me peame kasutama oma vabadust sügava vastutustundega. Me ei saa ära lennata inimese probleemide eest või kui metafoori kasutada: matta pead liiva alla nagu jaanalind.

Taavet ei taha põgeneda sellest kohast või kogemusest, kuhu Jumal ta on pannud. Kas pole see meilegi tark nõuanne? Kui tuleb "maavärin" ja sa arvad, et su elu põhialused on hävitatud, siis tuleta meelde, et nii kurje kui häid testitakse koos. Ärgem kunagi unustagem, et Jumal omab kontrolli meie elu üle. "Issand on minu kindel kilp ja kaitse!"

Jumal on elav ja tegutseb oma templis ? Ta kuuleb palveid, andestab patte, tervendab ja ootab, et inimesed varjuksid Temasse, mitte näilistesse turvapaikadesse.

Jumal juhib kogu maailma ülevaltpoolt, paneb tähele ja katsub läbi iga inimelu detaili. Ta teeb seda kedagi eelistamata.

Ühendades need kaks tõde, jõuame järeldusele, et Jumal ei ole ainult alguse looja, vaid omab ka isiklikku suhet oma looduga. Psalmi autor kõneleb Jumala hingest. Inimese puhul öeldakse sedasama. Sellega ütleb Taavet, et Jumal on isik ja inimene on loodud Jumala näo järgi.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Läbikatsumistest on kasu, sest peale seda on me usk kindel ja põhjendatud. Võib-olla on mõnel täna see läbikatsumise tund, või on see nädal läbikukkumise nädal olnud? Jää seisma ja ütle: "Issand, Jumal, aita, et ma vaatan sinule ja sellele, mis sina minu kasuks teed!"

* * *

JUMALATU JA JUMALAKARTLIKU SAATUS.

Reede ? 10. veebruar

Ära ärritu kurjadest; ära kadesta neid, kes teevad ülekohtu, sest need niidetakse peagi nagu hein ja nad närtsivad nagu haljas rohi! Ps 37:1,2

Vana Testamendi ajal uskusid jumalakartlikud inimesed, et õige ja kurja inimese erinev edukus maa peal on ainult ajutine, ning inimesel tuleb elada Jumala seaduste järgi, mis teeb inimese õigeks Jumala ees. Usuti, et õigel inimesel tuli ainult oodata Issandat, siis ajapikku olukorrad muutuvad õige inimese kasuks ning kuri saab oma karistuse. Autor ootab, et Jumal kindlasti vastab ta palvetele selles ajas, mitte pärast surma.

Küsimus on selles, kuidas me reageerime ebaõiglusele, kui me kohtame seda oma elus. Kas me pärast esimest reaktsiooni, vihastumist, toome selle olukorra palves Jumala ette ning jääme Tema abi ootama või laseme oma meeles vihada vihale ning kibestumisel, kuna leiame, et meil on selleks õigus ? sest meie suhtes on käitunud valesti. See on valik, mille Jumal on jätnud meie valida igas raskes olukorras.

Kuid Jumalat tasub usaldada: Ta on õiglane ja toob õiguse inimesele, kes Teda usaldab.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kuidas tänapäeval kristlasena suhtub ebaõiglusesse? Kas Jumal toob inimese ellu alati õigluse siin maa peal, või mõnikord alles surmajärgses elus? (Vt Lk 16:19-25 ja 1Pt 1:4)

* * *

USALDUS

Laupäev ? 11. veebruar

Anna oma tee Issanda hooleks ja looda Tema peale; küll Ta toimetab kõik hästi! Ps 37:5

Psalm 37 keskne probleem on üks iidsemaid: me satume segadusse, muutume kadedaks või lausa vihaseks kui näeme, kuidas jumalakartmatutel läheb elus hästi, sel ajal kui ülejäänud, kes annavad oma parima, kogevad elu palju karmimalt. "Kus on Jumala õiglus?", on meie küsimus.

Uuringud rõhutavad ikka ja jälle nende inimeste väljavoolu kirikust, kes on usus pettunud, või kelle illusioonid on purunenud. Inimesed nimetavad oma pettumuse allikaks konkreetse koguduse probleeme, või pettumist Jumalas; või on tekkinud skeptilisus usu suhtes üldse. Mõnda segab neid ümbritsevate inimeste käitumine; teisi ajab segadusse mõttetu võrdlemine uskmata eluga, mille taustal Jumalasse uskumine ning sellele truiks jäämine tundub veelgi raskem.

Kõige tipuks tundub, et kõik need kes teevad ülekohtu, pääsevad alati kairstamatult; sageli sellest isegi kasu kõigates (s 35), ning nad isegi ei karda mingit kõrgemat sekkumist. See kõik võib teha meid kadedaks, kannatamatuks, või otse vihaseks.

Taavet märkab kiirelt ohtu, et ebaõiglasel maailmas elades võib väline "ära neelata" ustavate usu. Ning kui tahame Taaveti suhtumisest õppida, siis ei tohiks me iial teeselda, et usu elu on ilma probleemideta elust läbi libisemine, jäädes puutumata

igasugusest ebavõrdsusest, kiusatustest või ebaõiglusest. Samas - meil, uskujatena, tuleb keskenduda hoopis muule - oma tegelikule pärandile.

Ja pikemas vaates tõusebki selgelt esile kõrgem tõde: need, kes on usus, saavad oma tasu Jumalalt, need, kes järgivad omaenese tahtmisi, saavad kätte teenitud karistuse - kui mitte kohe, siis kindlasti Jumalast määratud ajal.

Psalmi kulminatsiooniks on aga salmid 39-40, kus Taavet jõuab aulise töötuseni: tema kindus ja varjuapik ning pääste - on Issandas.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: "Ent jumalakartus on suur tuluallikas, kui inimesele piisab sellest, mis tal on." (1Tm 6:6) Milline asi röövib sult kõige sagedamini hingerahu?

* * *

PIIBLIKURSUS

"PIIBLI PÕHIMÕISTEID"

"Piibel, pühalikult Pühakirja nime kandev raamat, on praegugi paljude rahvaste vaimuilma kujundaja. Tema sisu on sügavamalt vaadates pärit igavikust ja aegades läbi- ja üleulatava Sõna. See on igavene niikaua, kui Jumala loodud ja kujundatud maailm kestab ja inimene eneses kannab kustumatud igatsust osaduse järele Jumalaga." Johan Kõpp

I. PIIBEL ? JUMALA SÕNA

Piibel on raske raamat.

Loe 1Kr 2:14-16

Piibel on seepärast raske raamat, et ta anti lõpmatu, piiramatu ja kõikvõimsa Jumala poolt piiratud inimesele. Seetõttu ei suuda inimene Piiblit mõista nii, nagu Platoni või Sokratese kirjutisi. Uurides filosoofide töid ja süvenedes neisse, on võimalik oma loomuliku mõistusega haarata nende sügavaid mõtteid. Kui inimene oma meelte abil võiks mõista Piiblit, siis see oleks tavaline raamat ja ei võiks olla Jumala Sõna. Kuna Piibel on Jumala Sõna ja seetõttu vaimulik, siis selleks, et mõista tema õpetusi, pead sa enne Vaimu läbi uuesti sündima (Jh 3:6) ja saama täidetud Püha Vaimuga (Ef 5:8). Piiblile lähene alati palvega, et Vaim oleks sinu õpetaja ja aitaks sul paremini mõista tema Püha Sõna, - või ta jääb sulle raskeks ja suletud raamatuks (Jh 16:12-15).